

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від 30.06.2017 № 5049/0/20-17
на № _____ від _____

**Варварівська сільська рада
Кремінського району
Луганської області**

вул. Слобожанська, 17, с. Варварівка
Кремінський район, Луганська
область, 92934

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Варварівської сільської ради Кремінського району Луганської області «Про встановлення ставок єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва (фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи по Варварівській сільській раді на 2018 рік», «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки з 01.01.2018 р.», «Про затвердження ставок земельного податку по Варварівській сільській раді з 01.01.2018 р.» (далі – проекти рішень) та «Про встановлення розміру орендної плати по Варварівській сільській раді» (далі – Проект 4), а також документи, що надані до них листом Варварівської сільської ради Кремінського району Луганської області від 26.05.2017 № 155, та повідомляє наступне.

Щодо проектів рішень в цілому

Пунктом 12.3 статті 12 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) встановлено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному ПКУ (підпункт 12.3.1. пункту 12.3 статті 12 ПКУ).

Державна регуляторна служба України
ВІХ №5049/0/20-17 від 30.06.2017

Згідно із підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ.

У зв'язку з цим, пропонуємо в проектах рішень **визначити усі обов'язкові елементи**, встановлені статтею 7 ПКУ, або зробити конкретні посилання на положення (абзаци, пункти, частини, статті та розділи) ПКУ, якими вони вже встановлені.

Щодо проекту рішення «Про встановлення ставок єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва - фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи по Варварівській сільській раді на 2018 рік» (далі – Проект 1)

Пунктом 1 Проекту 1 визначено, що ставки податку для платників першої та другої групи встановлюються у відсотках згідно з додатком 1. Однак, в пакеті документів відсутній зазначений додаток, що унеможливило у повному обсязі розглянути проект рішення та підготувати пропозиції відповідно до принципів державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

Щодо проекту рішення «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки з 01.01.2018 р.» (далі – Проект 2)

Проектом 2 передбачається встановити ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за 1 кв. метр об'єкта нежитлової нерухомості у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, а саме, для юридичних осіб у розмірі 0,05 (пункт 3), а для фізичних осіб, зокрема, на господарські (присадибні) будівлі (допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погребі, навіси, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції тощо) у розмірі «0,00» (пункт 4).

Таким чином, передбачається звільнити фізичних осіб (в тому числі фізичних осіб-підприємців) від сплати податку за господарські (присадибні) будівлі.

Водночас відповідно до вимог пункту 30.1 статті 30 ПКУ податкова пільга – передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених пунктом 30.2 цієї статті (підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат).

Згідно з пунктом 30.5 статті 30 ПКУ податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно ПКУ, рішеннями

Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до ПКУ.

Відповідно до вимог пункту 30.9 цієї ж статті податкова пільга надається шляхом: податкового вирахування (знижки), що зменшує базу оподаткування до нарахування податку та збору; зменшення податкового зобов'язання після нарахування податку та збору; встановлення зниженої ставки податку та збору; звільнення від сплати податку та збору.

В свою чергу, пунктом 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ встановлено, що сільські ради встановлюють пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, громадських об'єднань, благодійних організацій, релігійних організацій України, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, для фізичних осіб визначаються виходячи з їх майнового стану та рівня доходів.

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, встановлюються залежно від майна, яке є об'єктом оподаткування.

Отже, на підставі вимог статей 7, 30 ПКУ пропонуємо Проект 2 доповнити окремим розділом «Пільги із сплати податку», в якому встановити запропоновані пільги з дотриманням вимог підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ та з обов'язковим визначенням порядку їх застосування, при цьому, вищенаведене положення щодо встановлення ставки у розмірі «0,00» з Проекту 2 виключити.

Щодо проекту рішення «Про затвердження ставок земельного податку по Варварівській сільській раді з 01.01.2018 р.» (далі – Проект 3)

1. Пунктом 2 Проекту 3 передбачається встановити ставки земельного податку за 1 га сільськогосподарських угідь у відсотках від нормативної грошової оцінки, зокрема, за земельні ділянки житлової забудови – 0,3%, земельні ділянки комерційного використання технічної інфраструктури, промисловості, транспорту, зв'язку та громадського призначення – 1%.

Водночас зазначені земельні ділянки не відносяться до сільськогосподарських угідь.

Крім того, звертаємо увагу, що частиною першою статті 19 Земельного кодексу України визначено наступні категорії земель:

- а) землі сільськогосподарського призначення;
- б) землі житлової та громадської забудови;
- в) землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення;
- г) землі оздоровчого призначення;
- г) землі рекреаційного призначення;
- д) землі історико-культурного призначення;

е) землі лісогосподарського призначення;
 є) землі водного фонду;
 ж) землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Категорія земель «земельні ділянки комерційного використання» Земельним кодексом України не визначено.

Отже, пропонуємо пункт 2 Проекту 3 редакційно відкоригувати, а також привести у відповідність до вимог Земельного та Податкового кодексів України.

2. Відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподатковуваної земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо у пункті 2 Проекту 3 уточнити місцезнаходження земельних ділянок, для яких визначаються ставки земельного податку, а у положеннях, що поширюються на населені пункти, дотримати вимоги підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ.

Враховуючи наведене, Проекти 1-3 потребують доопрацювання з метою приведення їх у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Щодо проекту рішення «Про встановлення розміру орендної плати по Варварівській сільській раді» (Проект 4)

Проектом 4 пропонується встановити фіксовані розміри орендної плати по Варварівській сільській раді.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Згідно з пунктом 288.1 статті 288 ПКУ підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Вимогами пункту 288.4 цієї статті встановлено, що **розмір** та умови внесення орендної плати **встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.**

У зв'язку з чим, визначення фіксованих розмірів орендної плати у Проекті 4 не відповідає вимогам ПКУ, а, отже, у Варварівської сільської ради відсутні підстави щодо прийняття цього рішення.

Враховуючи наведене вище, проекти рішень не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність

форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятих альтернатив.

Щодо аналізів регуляторного впливу до проектів рішень (далі – АРВ)

Аналіз регуляторного впливу – це один з головних інструментів державної регуляторної політики, який дає систематизовану оцінку регулюванню, його позитивний та негативний вплив. Натомість надані АРВ не відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308, зі змінами внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.1015 №1151 (далі – Методика).

Відповідно до вимог пункту 13 Методики результати проведення аналізу впливу регуляторного акта, викладаються письмово згідно з додатком 1 до Методики.

Так, у розділах «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Водночас розробник обмежився лише словесним описом – не наведено даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

Разом з тим, однією з цілей державного регулювання згідно з розділами «Цілі державного регулювання» АРВ до Проектів 1 та 2 є встановлення ставок місцевих податків, які б дозволили забезпечити сталі надходження (Проект 1) або збільшити надходження (Проект 2) до сільського бюджету для виконання програм соціально-економічного розвитку села. В свою чергу, в АРВ до Проекту 3 зазначено, що у разі не встановлення ставок земельного податку рішенням сільської ради відповідно до пункту 271.2 статті 271 ПКУ земельний податок буде нараховано за минулорічними ставками без застосування коефіцієнту індексації нормативної грошової оцінки землі, що призведе до втрат сільського бюджету.

Однак, жодного обґрунтування запропонованих проектами рішень розмірів ставок місцевих податків, а також алгоритму їх визначення в АРВ не наведено.

При цьому, розробником у розділах «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не наведено жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок

впровадження проекту рішення, тобто, сплати податків за ставками, запропонованими проектом рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Таким чином, розробником не доведено, чому існуючі регулювання (залишення діючих розмірів ставок або мінімальних ставок податків та зборів, встановлених ПКУ) не вирішують проблему та потребують вдосконалення, та **не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектом рішення, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.**

Беручи до уваги те, що розробка проектів рішень спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідало проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

У зв'язку з неналежним опрацюванням зазначених розділів у наступному розділі «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» АРВ розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу.

В свою чергу, у розділах «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не описано механізм дії запропонованих регулювань, не оцінено, якою прогнозується ситуація після набрання регуляторними актами чинності та які організаційні заходи мають здійснити органи влади для їх впровадження (після набрання чинності).

Під час проведення М-Тесту в розділах «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» АРВ у «прямих» витратах суб'єктів малого підприємництва не розраховано витрати у зв'язку із сплати ними відповідного місцевого податку, що не відповідає дійсності.

Додатково зазначасмо, що при наведені значень кількості суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого підприємництва та мікропідприємництва, які підпадають під дію регулювання, доцільно навести посилання на джерело отримання цих даних.

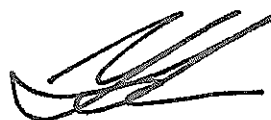
При заповненні розділів «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ розробник обмежився лише обов'язковими показниками результативності. Водночас мають бути визначені і додаткові показники результативності, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та підлягають контролю (відстеження результативності). При цьому, наводяться їх прогнозні значення (у числовій та/або монетарній формі) та одиниця виміру.

Строк проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акту, наведений у розділах «Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта проекту рішення» АРВ, не відповідає вимогам Закону та не узгоджується із строком проведення повторного відстеження, зазначеним у розділах «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» АРВ. Враховуючи, що термін дії рішення один календарний рік, відповідно до статті 10 Закону повторне відстеження результативності необхідно здійснити за три місяці до дня закінчення визначеного строку.

З урахуванням викладеного вище, Державна регуляторна служба України пропонує привести проекти рішень Варварівської сільської ради Кременіського району Луганської області «Про встановлення ставок єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва-фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи по Варварівській сільській раді на 2018 рік», «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки з 01.01.2018 р.», «Про затвердження ставок земельного податку по Варварівській сільській раді з 01.01.2018 р.» у відповідність до вимог чинного законодавства з урахуванням вищезазначених зауважень та пропозицій, а аналізу регуляторного впливу до них – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження цих регуляторних актів та відповідності їх принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України в установленому порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К. М. Ляпіна

Хрищенко Т.Г. (044) 286-01-94
Андрєєв О.О. (050) 201-77-05